

آثار یاد مرگ از دیدگاه آیات و روایات

استاد راهنما:

سرکارخانم پودینه زابلی

پژوهشگران:

بهاره چر

سمینه محمدی

مرضیه مرادقلی

زینب پیری اول

مدرسه علمیه فاطمیّه (سلام الله علیها)

استان: سیستان و بلوچستان

تحمیدیه

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على محمد وآله اجمعين ولعنته الله على اعدائهم اجمعين الى قيام يوم الدين .

خداوند! آینه دل ما را به نور اخلاص روشنی بخش و شرک و دویینی را از لوح دل پاک گردان، و شاه راه سعادت و نجات را به این بیچارگان بیابان حیرت و ضلالت بنما و ما را به اخلاق کریمانه آراسته گردان، لشکر شیطان و جهل را از حکمت قلوب ما خارج کن و سپاه علم و حکمت و رحمان را به جای آنها جایگزین ساز، ما را با محبت خود و خاصان درگاهت از این سرای درگذران و عاقبت کار ما را سعادت گردان

تقدیر و تشکر

بهترین سپاس ها را تقدیم آستان حضرت دوست میکنم که توفیق تحصیل در مکتب دین را به ما عنایت کرد .

و با تقدیر و تشکر و سپاس فراوان از پدر و مادر عزیزم، و استاد گرانقدرم سرکار خانم پودینه که مرا در گردآوری این تحقیق یاری نمودند. از خداوند متعال توفیقات روزافزون را برای همه این عزیزان خواستارم .

تقدیم

تقدیم به حضرت فاطمه الزهرا (سلام الله علیها) و تقدیم به تمامی فرزندان شان حاضر حضرت حجت
مهدی صاحب الزمان وائمه مظلوم بقیع .

چکیده

مرگ، این مهم همواره مورد توجه علمای اخلاق بوده و می باشد، چرا که از میان عقاید دینی اعتقاد به رستاخیز و یاد مرگ و معاد یکی از نافذترین باورها در جهت دادن به رفتار آدمی و تربیت او می شود. با توجه به آیات و روایات مرگ به معنی نیستی نمی باشد بلکه پایان زندگی دنیا و آغاز زندگی اخروی است. سرنوشتی که برای همگان رقم زده شده است. لحظه مرگ از سخت ترین لحظات زندگی انسان است، چرا که فرد باید از تمام علایق دنیوی و آرزوهایش چشم بپوشد.

دنیا مزرعه آخرت است. هر عملی که در این دنیا انجام دهد نتیجه اش را در آخرت می بیند، بنابراین دیگر اسیر هوای نفس نخواهد شد. به این ترتیب یاد مرگ سبب خواهد شد هر انسانی در مسیر قانونی که اسلام مشخص کرده حرکت کند و در نتیجه باعث اصلاح آدمی می شود. اموری چون فطرت، عبرت از تاریخ و... از عوامل مؤثر در یاد مرگ و عواملی چون جهل، دنیا دوستی، هوای نفس و... از عوامل غفلت آفرین از یاد مرگ می باشد.

کلیدواژه: آثار - یاد مرگ - معاد - غفلت

زیستن به امید تحقق آرزوهای طول و دراز، آدمی را چنان مشغول می سازد که امکان توجه به امور
و مسائل دیگر را از او می ستانند، به گونه ای که تنها تحقق آنها ذهن و ضمیر او را به خود مشغول می
سازد، تاجایی که دنیا و زیستن در آن را باعث بسیاری از مسائل از جمله مسئله سفر به آخرت و ادامه حیات
در آن می داند به حدی که گویی اعتقادی به آخرت از اول هم نبوده است.^۱

^۱ نهج البلاغه، خطبه ۱۱۳، ص ۱۶۸

نتیجه گیری

مرگ سرنوشت حتمی همه انسانها است پس باید خود را کاملاً برای آن آماده کنیم تا بتوانیم توشه ای برای سرای جاویدان داشته باشیم و در غفلت به سر نبریم. باید شناختی درست از حقیقت مرگ داشته باشیم تا از این طریق به شناخت خود و به طبع آن، به فهم معنای آن زندگی رهنمون شویم.

یادمان باشد چه چیزهایی در زندگی مان مسئله مهم یاد مرگ را به فراموشی میسپارد تا با دقت به این مسئله ها سعی کنیم سعادت‌مند دنیا و آخرت باشیم.

فهرست منابع و مآخذ

۱- بانوی اصفهانی، نصرت امین، (۱۳۶۱)، مخزن العرفان در تفسیر قرآن، جلد ۵، تهران: انتشارات زنان

مسلمان

۲- تمیمی آمدی، عبدالواحد بن محمد، (۱۳۶۶)، غررالحکم و دررالحکم، جلد ۲، قم: موسسه بوستان

کتاب

۳- جعفری، محمدتقی، (۱۳۶۱)، ترجمه و تفسیر نهج البلاغه، جلد ۲۱، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی

۴- جعفری، یعقوب، (بی تا)، تفسیر کوثر، جلد ۳، (چاپ اول)، قم: انتشارات هجرت

۵- جوادی آملی، عبدالله، (۱۳۸۰)، حکمت علوی، به کوشش سعیدبندعلی، قم: اسراء

۶- حسن مصطفوی، (۱۳۶۰)، التحقيق فی الکلمات القرآن کریم، جلد ۱۱، تهران: بنگاه ترجمه و نشر

کتاب

۷- حسین بن محمد راغب اصفهانی، (۱۴۱۲ ق)، المفردات فی غریب القرآن، جلد ۲، بیروت،

انتشارات دارالعلوم

۸- خوانساری، جمال الدین محمد، (۱۳۶۶)، شرح غررالحکم، تصحیح سیدجمال الدین حسینی، جلد ۲،

چاپ ۴، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

۹- سعیدی مهر، محمد، (۱۳۹۵)، کلام اسلامی، جلد ۲، چاپ ۲۲، قم: کتاب طه

۱۰- شرقی، محمدعلی، (۱۳۶۶)، قاموس نهج البلاغه، جلد ۱، تهران: انتشارات دارالکتب الاسلامیه

۱۱- شوشتری، محمدتقی، (۱۳۷۶)، بهج الصباغه فی شرح نهج البلاغه، تهران: امیرکبیر

۱۲- طباطبایی، محمدحسین، (۱۳۷۱)، مجموعه مقالات، قم: دفتر نشر فرهنگ اسلامی

۱۳- علی اکبر قرشی بنائی، (۱۳۷۷)، مفردات نهج البلاغه، جلد ۲، تصحیح محمدحسین بکائی، تهران: موسسه فرهنگی نشر قبله

۱۴- محمددشتی، (۱۳۷۶)، فرهنگ واژه های معادل نهج البلاغه، چاپ ۲، قم: موسسه تحقیقاتی امیرالمومنین

۱۵- محمدی ری شهری، محمد، ()، میزان الحکمه، قم: انتشارات دارالحديث

۱۶- مصطفوی، حسن، (۱۳۸۰)، تفسیر روشن، جلد ۱۴، تهران: انتشارات امیرکبیر

۱۷- مطهری، مرتضی، (۱۳۸۵)، مجموعه آثار: قم: صدرا

۱۸- معادیخواه، عبدالحمید، (۱۳۷۲)، فرهنگ آفتاب، تهران: ذره

۱۹- نمازی شاهرودی، علی، ()، مستدرک سفینه البحار

۲۰- نوری، میرزا حسن، (۱۴۰۷ق)، مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، قم: موسسه نشر آل البيت

۲۱- هاشمی خویی، حبیب الله، (۱۳۶۰)، منهاج البراعه فی شرح نهج البلاغه، جلد ۱۱، تصحیح و تهذیب

ابراهیم میانجی، تهران: انتشارات مکتبه الاسلامیه

